

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXIX. évfolyam 4. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat *

2022. április

A tartalomból:

2. Városi kitüntetések átadása

5. IN MEMORIAM:
Polányi Zoltánné Paróczai Éva

6. A Szent Gellért iskola hírei

19. Húsvéti szekvencia

A győzelem elnyelte a halált. Halál, hol a te győzelmed? Halál, hol a te fullánkod?

1Kor 15, 54-55

Áldott húsvétot kíván

a Szerkesztőség

fotó: Polányi Éva

Ünnepi testületi ülés 2022. március 15-én - városi kitüntetések átadása -

A március 15-i nemzeti ünnepünk tiszteletére összehívott képviselő-testületi ülésen helyi kitüntetések átadására kerül sor.

A képviselő-testület a vonatkozó önkormányzati rendelet értelmében, helyi civilek és közösségek javaslata alapján Díszpolgári címet, Gyomaendrődért Díjat és szakterületi elismeréseket adományozott.

A kitüntetésben részesítettek méltatását követően az önkormányzat nevében Toldi Balázs polgármester nyújtja át az elismeréseket.

Dr. Köhler Mihály Gyomaendrőd Díszpolgára

Dr. Köhler Mihály Gyomán született. Elemi és polgári iskolai tanulmányait is itt végezte, majd 1949-ben Szarvason a Mezőgazdasági Középiskola elvégzése után az Agrártudományi Egyetemre jelentkezett, ahol német származása miatt elutasították. A nyári időszakra a gyomai gépállomásra került gyakornoki munkakörbe. A gépi aratási és a cséplési munkákat Gyoma és Endrőd községek területén szervezte és irányította. A nyári munkák befejezése után a nagyrabéi gépállomásra helyezték mezőgazdásznak, ahol tíz községben dolgozó traktorok illetve a mezőgazdasági munkák irányítása volt a feladata. Itt kapcsolódott be a sportéletbe, megalakították a Gépállomás Falusi Sportkörét, melynek elnöki feladatát, illetve a labdarúgó és asztalitenisz szakosztály vezetését is ellátta.

1951-ben felvételt nyert az Agrártudományi Egyetemen Agronómiai Karára, az első évfolyam elvégzése után tanulmányi halasztás kért, melyet egy évre kapott meg. A nagyrabéi gépállomásra ment vissza, ahol igazgató-helyettesi feladatokkal bízták meg. Nagyrabén ismerte meg és vette feleségül 1952-ben Sipter Violát és születtek meg gyermekeik 1953-ban Viola, 1957-ben Katalin.

Az 1956-os események hatására 1957-ben leváltották igazgatóhelyettesi beosztásából és szakmai munkakörét meghagyva dolgozott tovább.

Az egyetemi tanulmányait levelező hallgatóként folytatta, és 1958-ban szerezte meg a mezőgazdasági mérnöki diplomáját.

1961-ben átkerült a Hajdúszoboszlói Köztársaság Mg. Tsz-be főagronómusnak, majd 1967 január 1-gyel Hajdúszovátra került ugyanebbe a munkakörbe.

1968-ban védte meg „A növénytermesztés fejlesztésének lehetőségei a Berettyó vidékén” című értekezését és egyetemi doktori címet szerzett Gödöllőn.

Dr. Köhler Mihály Hajdúszovátról 1972 szeptemberében a Debreceni Agrártudományi Egyetem Üzemtani Tanszékére került, ahol mérnöki, kutatói és szaktanácsadási területeken dolgozott 1990 végéig, nyugdíjazásáig. Közben 1979-ben a mezőgazdasági vállalatgazdasági szakmérnök diplomáját is megszerezte az Egyetemen.

Nevéhez több mint 200 publikáció, 2 szabadalom, 7 újítás és 1 országosan engedélyezett technológia fűződik. Munkásságának szerves része volt a Gyoma környéki szikes talajon feljavításának irányítása, vezetése. Az ő javaslatára hoztak létre referencia üzemeket Gyomán a Viharsarok,- Hajdúszoboszlón a Bocskai Halászati Szövetkezetben.

A Gyomai Református Egyházközség hűségese tagja, de erős

a kötődése a helyi evangélikus egyházközséghez is. Javaslataira és támogatásával állítottak emlékművet a gyomai köztemetőben a kommunista diktatúra üldözöttei és áldozatai emlékére.

Gyomaendrőd Város Német Nemzetiségi Önkormányzatával is szoros kapcsolatot tart fenn.

Köhler Mihály neve szinte egyet jelent a magyar mezőgazdasággal. Hosszú, fordulatos pályafutása során egész életét alárendelte a mezőgazdaság ügyének.

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Gyomaendrődi Mentőállomás részére Gyomaendrődért Díjat adományozott.

Az Országos Mentőszolgálat hazánk legnagyobb mentő- és egészségügyi intézménye, mely több mint hetven éve látja el mentési és betegszállítási feladatait. Az alapításkori 76 mentőállomáshoz képest mára 255 mentőállomással rendelkezik.

A Gyomai Mentőállomás 1967-ben kezdte működését a szomszédos községek összefogásával egy mentőautóval. Gyoma, Endrőd, Dévaványa, Hunya és Ecsegfalva társultak abból a célból, hogy megalapítsák a ma is működő mentőállomást és a betegek szolgálatába álljanak a jobb és biztonságosabb ellátás érdekében.

1993-ban épült meg egy új garázs, 1998-ban már öt mentőautó teljesített szolgálatot a településeken.

Jelenleg három mentőautóval tizenhatan végzik munkájukat Rávai Béla mentőállomás vezető irányítása alatt. Gyomaendrőd mellett Dévaványán és Hunyán is ellátják feladatukat.

2015. novemberében került átadásra a korszerűsített mentőállomás épülete.

Rávai Béla a mentőállomás vezetője, 2008-ban az országos Mentőszolgálat megalakulásának 60 éves évfordulóján Főigazgatói dicséretben részesült, majd 2015-ben Regionális Igazgatói dicséretet, és elnöki elismerés kitüntető díjat is átvehetett az életmentés és betegellátás területén hosszú időn keresztül kifejtett szakmai tevékenység elismeréseként.

A mentőszolgálat dolgozói 2015-ben magas szintű szakmai munkájuk elismeréseként Gyomaendrőd Város Egészségügyéért Elismerő Oklevelet vehettek át.

Napi feladatuk mellett, több alkalommal tartottak köznevelési intézményekben, elsősegélynyújtással, életmentéssel kapcsolatos előadásokat, bemutatókat. Az egészség nevelést, a betegségek megelőzését, az egészséges életmód népszerűsítését szolgáló programok aktív résztvevői.

A koronavírus-járvány terjedése, megfékezése új feladatokat, megnövekedett terhet, nagyobb odafigyelést igényelt, megduplázódott megkeresést jelentett a mentők számára.

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Kiss Pál részére Gyomaendrődért Elismerő Oklevelet adományozott.

Kiss Pál Szarvason született. 1958-ban végezte el Gyulán az Állami Tanítóképzőt, majd 1966-ban Pécsen műszaki ismeretek és gyakorlatok szaktanító képesítést szerzett. Tanított Gádoson, Tarnaleleszen, Bekölcén, majd 1976-tól 1998-ig a gyomai 1. szá-

mú Általános Iskolában. 1999-től a gyomaendrődi Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában tanított, mely iskolának 1999-2000 között igazgatóhelyettese, 2000-2006 között megbízott igazgatója volt.

1965-ben kötött házasságot Fehér Idával, 1967-ben megszületett Katalin 1968-ban Pál gyermekük.

Tevékenysége döntően hozzájárult a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola megalapításában és az iskola elindulásában, az intézményi hagyományok megteremtésében, az iskola falai között zajló nevelő-oktató munka arculatának és szellemiségének megteremtésében, továbbá abban, hogy az intézmény ismertséget és elismerést szerezzen a városban és tágabb környezetében egyaránt.

Sokat tett az újonnan elinduló katolikus iskola alkalmazotti kollektívája, azon belül leendő nevelőtestület tagjainak kiválasztásában, a dolgozói közösség megszervezésében.

Munkáját a következetesség, a gyermekszeretet, az elhivatottság, a rendszeresség és a tervszerűség jellemezte. Vezetése alatt megépült a tornatermi szárny, majd a tetőtér beépítésével további foglalkoztató termék kialakításával számottevően javultak a nevelés-oktatás intézményi feltételei.

Elkötelezett, hitvalló életével kitartóan dolgozott azon, hogy az intézmény színvonalas nevelő-oktató munkát végezhesen. Szilárd erkölcsi alapokon álló munkájával, karizmatikus személyisége útján kivívta a tanulók, szülők, munkatársak egyöntetű elismerését. Pedagógusként több évtizeden át vett részt Gyoma, majd Gyomaendrőd fiataljainak tanításában, nevelésében.

Kiss Pál hosszú éveken keresztül tevékeny tagja volt a gyomai Jézus Szíve Plébánia egyházközségi képviselőtestületnek, az egyháztanácsnak. Egyházközségi pénztárosként segítette a plébániát, a közösséget, illetve a plébániai hivatalban az irodai munkában is sokat segédkezett.

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Dr. Dobó Katalin részére Gyomaendrődért Elismerő Oklevelet adományozott.

Dr. Dobó Katalin Gyomán született. Az általános iskolai tanulmányait is Gyomán végezte és ugyanitt helyben végezte el a középiskolát is. Az érettségi után Szegeden a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán diplomázott magyar-történelemből szakkból. Ezt követően a közgazdasági pálya felé fordult és a hazai diploma megszerzése után Olaszországban Viterbóban közgazdaságtant tanult és doktorált, majd Szegeden élt és dolgozott.

Pályázatok írása mellett bírósági és idegenrendészeti tolmácsként is tevékenykedik.

Szülővárosával mindig szoros kapcsolatot ápolt, és igyekszik támogatást nyújtani szervezeteknek, könyvkiadásokra illetve az önkormányzat részére is több alkalommal a covid járvány idején.

Tulajdonosa a gyomaendrődi Bethlen Gábor Kollégium Alapítványa Emlékplakett kitüntetésnek.

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Szűcs Ferenc részére Gyomaendrődért Elismerő Oklevelet adományozott.

Szűcs Ferenc Szegeden született. 1971-től Gyoma területén körzeti megbízottként kezdett el dolgozni 1994-ig. 18 évig a körzeti csoport megbízott vezetője volt. A nagy odaadással végzett munka eredményeképpen 1977-ben Közbiztonsági Érdemrend kitüntetésben részesült, majd 1989-ben Hazaszolgálat Érdem-

érem kitüntetését is átvehette.

Nyugdíjba vonulását követően 2001-ben megalapította a Gyomaendrőd Polgárőr Egyesületet, amelyben 10 éven keresztül el látta az elnöki feladatokat. Tevékenysége elismeréseként 2001-ben a Megyei Polgárőr Egyesülettől oklevelet vehetett át, 2003-ban a megyei közgyűlés milleneumi bizottsága is okleveles elismerésben ismerte el munkáját. 2007-ben Polgárőr Érdemkereszt bronz fokozat kitüntetését vehetett át.

2011-ben egészségügyi okok miatt az egyesület elnöki tevékenységéről lemondott, de a polgárőri feladatok ellátásában továbbra is, aktívan részt vesz, a Körös Polgárőr Egyesület felügyelő bizottságának elnöke.

* * *

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló törvény ajánlását követve Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete is létrehozta a települési értéktárát és települési értéktár albizottságot. Az albizottság feladatai közé tartozik a településen fellelhető nemzeti értékek azonosításának szervezése, ezek adatait tartalmazó gyűjtemény létrehozása, valamint az értékek megyei értéktárba történő megküldése.

A helyi értéktár albizottság elismerő oklevéllel tiszteli meg azokat a személyeket és közösségeket, akik azoknak a helyi értékeknek a gondozói, amelyek helyi értékkel kerültek nyilvánításra.

Valamennyi érték a Kulturális örökség kategóriában foglal helyet.

Endrődi népdalok

Bartók Béla 1926-ban Öregszőlőben 95 népdalt jegyzett fel. Ebből 78 a szorosán vett népdal, a többi ballada, köszöntő. Ezt a 78 népdalt a Honismereti Egyesület 2021-ben megjelentette DVD-n, a címe: Bartók Béla Endrődön gyűjtött népdalai.

A népdalok közel százévesek. Tartalmukkal őrzik szülőhelyünk történetét, az embereknek a munkához, a szerelemhez való szép kapcsolatát. A népdalok dallamának vidámsága, élénksége is jellemző az itt élő emberek lelkivilágára.

A Bartók Béla gyűjtötte népdalok még őrzik előző szülőhelyünk, a Felvidék népdalkincsével való hasonlóságok, illetve a teljes azonosságok (pl. gyerekdaloknál). Népdalkutató tudósaink „felföldi-alföldi kapcsolatként” vagy „motívum-migrációként” gyakran beszélnek erről. A népdalok lemezen való népszerűsítésével a Bartók Hangarchívum egyetért, országosan példaértékűnek tartja.

Az emléklapot átvette **Fülöp Imréné és Dr. Szilágyi Ferencné**, a Honismereti Alapítvány részéről.

Endrődiek Baráti Köre Egyesület

Az Endrődiek Baráti Körének fő összetartó ereje mindig a szülőföld szeretete volt. Az egyesület létrejötté ma már történelem. Az 1950-es években azok az endrődi családok, akik kulák listára kerültek – szülőhelyükön elvesztették a megélhetést, nagyvárosokban próbáltak munkát találni. Az idegenbe szakadt endrődiek természetesen keresték a megélhetési lehetőségeket és egymást is. Budapesten a belvárosba kezdtek el találkozni az endrődiek, majd később egyre többen csatlakoztak a közösséghez, hogy egymást segítsék és a szülőhelyről beszélgessenek. A kis közösség egyre gyarapodott, egy évtized elteltével már százan voltak, a találko-

zások szervezett formát öltöttek és hivatalos is egyesületté váltak. Felvették az Endrődiek Baráti Köre megnevezést. Az ország számos helyéről csatlakoztak, évente egyszer Budapesten találkoztak.

1990 után az egyesület Gyomaendrödre tette át működését és igyekezett bekapcsolódni a város életébe.

Az egyesület rendszeresen részt vett és vesz jelenleg is a szülőhely kulturális életében. Szívügye a történelmének megőrzése, számos emléktábla elhelyezésével, emlékművek állításával.

Jelenleg széleskörű együttműködésre törekszik a Rózsahelyi Kálmán Általános Iskolával. Rendhagyó órák keretében mutatják be az elszármazottak életútját, munkásságukat, hogy az iskolai nevelőmunkában a sokszínű, valós példaképpé válhasson. Fontosnak tartják az elszármazottak és az itthon élők kapcsolatának erősítését.

Az emléklapot átvette **Timár Imre**, az Endrődiek Baráti Köre Egyesület elnöke.

Honti Antal munkássága

Honti Antal autodidakta módon vált képzőművésszé. Különböző technikákat alkalmazva kereste helyét a művészi palettán. Művei akár rendelésre készültek, vagy a maga öröme, mind arról szóltak, hogy jellegzetes nyomot hagyjon. Környezetét vizuálisan formálta, esztétikai jobbitó szándékkal. Legnagyobb jelentőségű a kulturális szervező, kulturális közösségépítő tevékenysége. A Honti-Galéria kialakításával olyan szellemi műhelyt hozott létre, és működtetett, amely egyedülálló és kiemelkedő tevékenység volt. Az iskolagaléria, a Kép-presszó létrehozásával is a vizuális nevelés, a kultúra terjesztése, a művészet be- és elfogadtatása volt

a legfőbb célja. Életműve, munkássága kevés, a nyilvánosság számára is látható, látogatható formában maradt fenn.

Ötvösművészi igénnyel készített emléktáblái, plakettjei, cégfirmái, belsőépítészeti remekei díszítik Gyomaendröd, Békéscsaba, Körösladány, Mezőtúr, Medgyesegyháza, Mezőgyán, Orosháza éttermeit, fogadóit, üzleteit, művelődési házait.

Munkásságát számos díjjal, kitüntetéssel ismerték el.

Az emléklapot átvette **Csemniczky Dávid**, Honti Antal unokája.

* * *

Önkormányzatunk a több évtizeden át a köz szolgálatában végzett tevékenység előtti tisztelgéssel kíván megemlékezni azokról, akik az oktatásban, szociális ellátásban közművelődésben és a közszolgálatban eltöltött hosszú idő után az elmúlt évben aktív pályafutásukat befejezték és nyugállományba vonultak.

Pedagógusok és oktatásügyben dolgozók

Kovács Ildikó Ilona

Közművelődés

Dr Füzesné Hudák Julianna

Közszolgálat

Vasasné Molnár Mária

Tóthné Gál Julianna

Szerkesztőségünk szívből gratulál a kitüntetetteknek!

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

özv. Polányi Zoltánné Paróczai Éva 1938-2022

„Most megmarad a hit, a remény, a szeretet,
– ez a három,
de köztük a legnagyobb a szeretet.” (Pál apostol)

Édesanyánk, özvegy Polányi Zoltánné Paróczai Éva életútja 1938. október 11-én kezdődött. Nem szokványos körülmények között, hiszen nagymamánk, Paróczai Gergelyné Kalmár Katalin ikreket hordott a szíve alatt. Néhány perces késéssel Endrődön látta meg a napvilágot Paróczai Éva és testvére, Paróczai Katalin. Nagyapa (Paróczai Gergely) és nagymama (Kalmár Katalin) házasságából már 1936-ban született egy fiúgyermek, ifjabb Paróczai Gergely.

A három testvér szerény körülmények között, de nagy szeretetben nevelkedett. Édesapjuk, a településen jól ismert magyartanár, „helyesírás tanár bácsi” volt, édesanyjuk háztartásbeliként jelentette családjának a biztos hátteret. A lányok közül Éva rajongásig szerette szüleit, ahogyan testvérét, Grécit is. Általános iskolát követően két év óvónőképző, majd ipari tanulói évek következtek. Gyakran mondta, gyermekszereletből akart óvónő lenni, de a Jóisten más utat szánt neki. Megélhette kreativitását, örömét és hivatását a cipők varrásában is. Gyermekszereletét pedig saját gyermekeiben. A cipőfelsőrész készítéséről, a bőrrel való munkálkodásról, a varrás fortélyairól, a szakmáról mindig szenvedélyesen beszélt. Kiváló kezűgyességgel rendelkezett.

Életének talán egyik kulcsa a megelégedettség volt. Megelégedett életet élt, melyhez hozzátartozott rendkívüli munkabírása, fáradhatatlansága. Hűség, szorgalom, alázat jellemezte, s mindezek mellett a családja iránti feltétel nélküli szeretet. Egész életére, személyiségére jellemző volt a derű. A szüleitől örökölt, velük megélt értékeket igyekezett később átadni nekünk, gyermekeinek is. Jóságával, alkalmazkodni tudó képességével mindig a megoldásokat kereste. Munkahelyén, előbb

az ENCI-ben (Endrődi Cipész Szövetkezet), majd a CORVO BIANCO Kft. kisvállalkozásban munkatársai is szerették békés, derűs természetét.

Élete akkor teljesedett ki, amikor megismerte és megszerette későbbi férjét, Polányi Zoltánt. 1960-ban kötöttek házasságot, melyből megszületett Zoltán fia és Éva lánya. Gyermeküknek ő jelentette az OTTHONT, a biztos pontot, ahová mindig, mindenkor haza

lehetett és jó volt haza térni. Férjét haláláig odaadással ápolta, ahogyan a nagyszülőket is. Családunk valamennyi idős tagját végtelen türelemmel segítette, gondozta, munkája, gyermekei mellett, sokszor erőn felül. Szeretett bátyjának, Grécinek fiatalon bekövetkezett halálát (1966) nehezen fogadta el. Életét, tevékenységét, verseit az évek során megismertette velünk, emlékéit ébren tartotta. Velünk, akik személyesen már nem ismerhettük. Özvegy sógornőjével, testvére gyermekeivel szoros kapcsolatot ápolt, s az évtizedek alatt példaértékű volt, ahogyan összetartotta a nagyobb családot is. Az unokatestvérekkel együtt töltött időt nemcsak gyermekként vártuk (a Mirhó hatalmas kertje maga volt a paradicsom), de felnőttként is emlékezetesek maradtak a fonott kalácsos, közös endrődi húsvétkok.

Két unokájával, Zsófiával és Zoltánnal gyakran, később (külföldi tartózkodásuk miatt) kevesebbet találkozhatott. Amíg tehetett, külföldön dolgozó fiát, unokáit mindig nagy szeretettel várta. Betegsége idejére esett két dédunokájának, Annának és Robertnek a megszületése. A múlt nyáron (2021) - itthonlétük alkalmával - még láthatták az „endrődi dédimamát”.

A nyugdíjas évek kezdeti aktivitása után különböző betegségeket kellett elviselnie. Parkinson- kór, cukorbetegség, majd az ágyhoz kötöttség nehezítették napjait. Az utolsó négy évben már semmit nem tudott önállóan végezni. Teljesen ápolásra szorult. De ezekben az években, fizikai-szellemi korlátok között is megőrizte végtelen derűjét, s áradó szeretete, élet-szeretete az ágy mélyéről is sugárzott. Hite segítette ennek az elfogadását.

Kórházba kerülése (2022. február) után nem sokkal (2022. március 13-án) véget értek fizikai szenvedései, melyeket hosszú éveken keresztül nagy türelemmel viselt.

Szívemben örömmel ízes beszédét, hangsúlyait, melyekkel Arany János Családi kör című versének sorait mondta, még a betegágyán is... endrődi zárt e-vel, nyomatékosítva a szavakat... „Este van, este van: kiki nyugalomba! / Feketen bólingat az eperfa lombja”.

„A szeretet nem szűnik meg soha” – írja himnuszában Pál apostol. Ezzel az el nem múló, örök szeretettel köszönünk most meg mindent és búcsúzunk, bízva a majdani örömteli találkozásban...

Gyomaendrőd, 2022. március

Polányi Éva

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Márciusi események

János vitéz a békéscsabai Jókai Színházban

2022. március 7-én az ötödik osztály megnézhetette a békéscsabai Jókai Színház János vitéz című előadását. A lehetőséget a Lázár Ervin Program keretében kaptuk, s a délutáni előadásra izgatottan készültünk. Kíváncsiak voltunk mennyiben lesz más a színpadi történet, mint az eredeti Petőfi-mű. Azért is örültünk, mert nem régen fejeztük be az órai feldolgozását, és témazáró előtt álltunk. A másfél órás zenés előadás nagy siker volt, a színészek elvarázsolták a nézőtérben ülőket. Bár nem egyezett teljesen a Petőfi által megál-

modottal, de így is nagyon jól szórakoztunk.

Köszönjük a lehetőséget, máskor is szívesen elmegyünk!

Március 15-i ünnepségünk

Március 11-én (pénteken) reggel a negyedik osztály emlékező

műsorát láthatta közösségünk. A Covid korlátozásai után végre szabadon és együtt ünnepelehetett diákságunk a tornateremben. Színpadon és színpad előtti téren zajlottak a történelmi nap eseményei. Táncsal, énekkel, szavalatokkal színes megemlékezést láhattunk, melyben az osztály minden tanulója részt vett. Felkészítő tanító néjünk Szabóné Vaszkó Éva volt.

Bábelőadáson jártunk

Iskolánk 1. osztályos tanulói lehetőséget kaptak, hogy a Lázár Ervin Program keretében ellátogassanak a Szent Antal Népházban megrendezésre kerülő Bolondos mesék bábelőadásra. Egy óra önfeledt kacagás és mókázás kapcsán betekintést nyertünk a magyar népmesék csodálatos világába. A gyermekek csillogó szemmel és élményekben gazdagon tértek vissza az iskolába.

Köszönjük szépen ezt a felejthetetlen előadást!

Holle anyó

Március 22-én a második osztályos gyermekekkel ellátogattunk a szarvasi Cervinus Teátrumra. A Lázár Ervin program keretében a színtársulat Holle anyó című zenés színdarabját tekintettük meg. A gyermekeknek nagyon tetszett az előadás. Vidám hangulatban telt el a délelőtt. Élményekben gazdagodva tértünk haza.

Bendegúz anyanyelvi verseny

Ebben a tanévben is megrendezésre került a „Bendegúz Nyelvész Anyanyelvi” verseny. Iskolánkból összesen 21 tanuló mérettette meg magát az iskolai fordulóban. A járványügyi helyzetre való tekintettel a tanulók otthoni körülmények között online oldották meg a feladatokat. Egy verseny sosem csak tudáspróba! Nemcsak az számít, ki tudja jobban a tudásanyagot, vagy ki alkalmazza a tudását ügyesebben, de az is, ki mennyire bízik önmagában, mennyire bátor és kitartó, hogyan dönt nehéz helyzetekben. A megyei fordulóra 8, az országosra 2 tanuló jutott tovább. Tóth Mirtill 2. és Papp Kincső 4. osztályos tanuló. Mindenkinek szívből gratulálunk. A döntősöknek további sikeres felkészülést kívánunk!

„Helló, meló! 2022”

A Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara által meghirdetett! „Helló, meló! 2022” alkotópályázatra három tanuló munkáját juttattuk el, további kétszáz iskolával együtt.

A zsűri az alábbi döntést hozta:

Virtuális kiállításon vesz részt és reklámtárgyban részesült: Gyarmati Réka 7. osztály

Reklámtárgyban részesült: Kabai Léna 7. osztály, Gubucz Panna 8. osztály

Felkészítő tanárunk: Szentpéteriné Uhrin Ildikó
Eredményükhöz gratulálunk!

A virtuális kiállítás az alábbi linken tekinthető meg: <https://vr.bmkik.hu/>

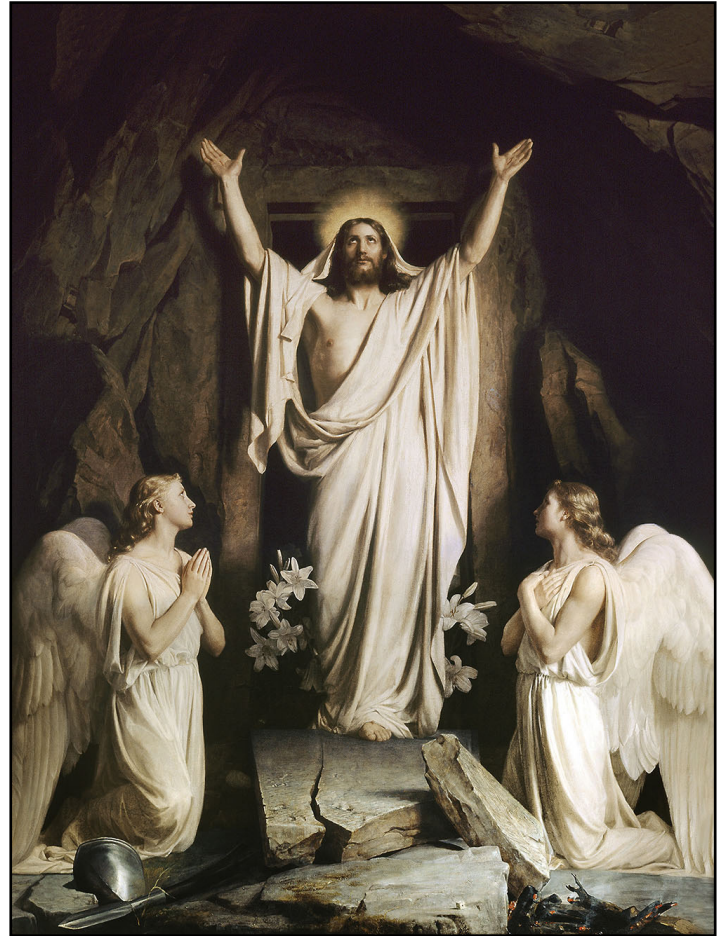
Katolikus oldal

Krisztus feltámadt! Valóban feltámadt!

A szép húsvéti köszöntéssel köszöntöm a kedves Olvasókat, hiszen ebben a hónapban, áprilisban ünnepeljük kereszténységünk legnagyobb ünnepét, Jézus Krisztus feltámadását, a Húsvétot. A húsvét neve keleti keresztény testvéreinknél megegyezik a zsidó húsvét héber elnevezésével: „Pászka”, azaz kivonulás. A húsvét ünnepének ugyanis ószövetségi előképe az Egyiptomból való kivonulás: a zsidó nép négyszáz évnyi rabszolgaság után Mózes vezetésével kiszabadul Egyiptomból, hogy hazatérjen ősei földjére. Amikor pedig az egyiptomi fáraó és seregei utánamennek Izrael fiainak, hogy visszahurcolják őket a rabszolgaságba, az Úr csodát tesz: a Vörös Tenger vizét kettéválasztja, hogy a zsidók átmenekülhessenek, amikor pedig az egyiptomiak utánuk erednek, Isten összefújja felettük a tenger vizét, így azok odavesznek, a választott nép fiai pedig megszabadulnak. Ezért a feltámadási szertartáson mindig felolvassuk ezt a részt a szentírásból. Amint ugyanis Mózes és a választott nép kiszabadul a pogány Egyiptom elnyomása alól, a feltámadt Krisztus keresztthalálával így szabadult meg a mi lelkünk is az „örök haláltól”, vagyis a kárhóztól.

A másik ószövetségi előkép Ábrahám áldozata. Isten úgy teszi próbára hűségét, Ábrahám hitét, hogy azt kéri tőle: egyetlen fiát, Izsákot, aki már idősödő korában született neki, vigye fel Morijah hegyére, és áldozza fel egészen eléggé áldozatul. Ábrahám annyira szereti Istent, hogy még ennek az elképesztő kérésnek is kész eleget tenni: fia, Izsák vállára teszi a tűzifát, és mennek Morijah hegyére, bemutatni az áldozatot. Amikor odaérnek, Ábrahám kövekből áldozati oltárt épít, ráteszi a tűzifát, megkötözi fiát Izsákot és veszi a kést, hogy feláldozza őt, -de ebben a pillanatban Isten szól hozzá: Ne árts a fiúnak és ne áldozd fel őt, -csak a hitedet

akartam próbára tenni. Ez a jelenet, -amit szintén felolvassuk a feltámadási szertartás keretében, -azért vált a húsvét előképévé, mert amint Izsák, vállán a tűzifával megy fel a Morijah hegyére, hogy ott feláldozzák őt, úgy ment fel Jézus is vállán a kivégzése eszközével, a keresztfával, a Golgota hegyére, hogy ott feláldozzák a mi bűneinkért, Lelkünk megváltásáért.

A húsvét ünnepét gyönyörű szertartások előzik meg a nagyhét során. Nagyhétfőn, nagykedden és nagyszombán este a „Jeremiás Siralmi”-t imádkozzuk, amely ószövetségi szövegekben Jeremiás próféta siratja népe sorsát és áhítozik a megváltás után... Nagycsütörtökön este az „Utolsó Vacsora” miséjét végezzük, megemlékezve az Oltáriszentség és a papság rendjének megalapításáról. e szentmise végén az oltárokat megfosztjuk ékességeitől, emlékezve arról, hogy megfeszítése előtt Jézust megfosztották ruháitól.

Nagypénteken az úgynevezett „Csonkamisén” Jézus Krisztus szenvedéstörténetét énekeljük, kereszthódolat és a szent sír megnyitása meghatóan szép ősi szertartásával. Másnap, Nagyszombaton a templom egész nap nyitva áll, és a hívek Jézus gyönyörűen felvirágzott jelképes sírja előtt csendes imádságban töltik a napot. Nagyszombaton este megszólalnak a harangok a feltámadási szertartáson, -és elkezdődik az Egyház legnagyobb, nyolcnapos ünnepe, a Húsvét, - amit egészen rákövetkező vasárnapig, fehérvasárnapig nagy fénytel ünnepel a kereszténység. Kívánom minden kedves Olvasónak, hogy ezeket a szép szertartásokat átímádkozva készüljenek a feltámadás szép ünnepére. Áldott húsvétot kívánok mindannyiuknak!

Czank Gábor plébános

Március 15-i ünnepség Gyomaendrődön

A március 15-i megemlékezést és koszorúzást követően került sor az ünnepi testületi ülés megtartására, amelynek keretében átadtuk a városi elismeréseket és értéktári okleveleket, valamint megköszöntük a közsférából 2021. évben nyugdíjba vonuló dolgozók munkáját is.

Diszpolgári kitüntetést kapott Dr. Köhler Mihály Gyomaendrődért Emlékplakett kitüntetésben részesült a Gyomaendrődi Mentőállomás

Gyomaendrődért Szakterületi elismerés kapott:

- Kiss Pál
- Dr. Dobó Katalin
- Szűcs Ferenc

Lehóczkiné Timár Irén
alpolgármester

Önkormányzati hírek

A március 31-i testületi ülésen megismerhettük a Gyomaendrőd-i Járási Hivatal 2021. évi tevékenységéről kapott tájékoztatót.

Dr. Pacsika György, a Gyomaendrőd-i Járási Hivatal vezetője elkészítette a hivatal 2021. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóját a Képviselő-testület részére, mely az előterjesztés mellékletében olvasható.

A Gyomaendrőd-i Járási Hivatal illetékességi területe öt településre terjed ki (Gyomaendrőd, Dévaványa, Ecsegfalva, Hunya, Csárdaszállás), illetve az állategészségügyben eljáró Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály illetékességi területe a Gyomaendrőd-i Járáson túl kiterjed a Szarvasi és a Szeghalmi Járási Hivatal illetékességi területére is.

A hivatal közigazgatási centrumként biztosítja a magas színvonalú, hatékony, egy helyen történő ügyfélfogadást és ügyintéztést. A központi épületben működik a Békés Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztálya és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal kihelyezett ügyfélszolgálat is.

A beszámolóból megtudhattuk, hogy 2021. évben 40.418 ügyfél fordult meg a hivatalban, illetve 38.172 hatósági döntés született.

A Hivatal munkáját nagymértékben befolyásolta a Covid járvánnyal kapcsolatos intézkedések bevezetése is, ennek ellenére a Gyomaendrőd-i Kormányablak tevékenységére vonatkozóan panasz nem érkezett, illetve két esetben került benyújtásra keresetlevél. A jogszzerű döntéseknek köszönhetően azonban, a döntés módosítására, megsemmisítésére, hatályon kívül helyezésére nem került sor.

A Képviselő-testület megismerte a Gyomaendrőd-i Járási Hivatal beszámolóját.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete beszámolási kötelezettséget írt elő a Városi Egészségügyi Intézmény számára, melyet minden évben a márciusi ülésre készít el az intézmény vezetője, Dr. Magyar Hajnalka.

A beszámolóból megtudhattuk, hogy a szervezet életében 2021-ben apró változások történtek. Minden rendelés maximális vagy bőven afölötti kihasználtsággal működött.

Az intézmény fő profílja ugyan a járóbeteg ellátás, de mellette a védőnői, az iskola és ifjúság egészségügyi ellátás, betöltetlen alapellátási praxis és betöltetlen fogászati alapellátási körzetek működtetése is a Városi Egészségügyi Intézmény feladata.

Az alapellátásban az elmúlt évben kettő üres háziiorvosi praxis működött. A tartós helyettesítést ezekben a praxisokban Dr. Magyar László (4. körzet) és Dr. Petrikó Attila (6. körzet) látta el és a Városi Egészségügyi Intézmény működtette.

A védőnői hálózatonál is történtek személyi változások az elmúlt évben gyermekvállalás miatt, de tartós helyettesítéssel ez is megoldódott.

2016 februárjában az Önkormányzat piaci alapú szerződéssel

próbálta javítani és felgyorsítani a laborvizsgálatokat. (A várólista öt napon belül tartása volt a cél!) Ez azonban óriási többletköltséggel terheli az intézményt, mivel havi szinten 350.000-500.000 Ft a TVK feletti rész kiegészítő költsége.

A Covid járvány hatására bevezetett eljárásrendek nagyon szigorú működési szabályokat írtak elő az intézmény számára azért, hogy a biztonságos munkavégzés feltételei meglegyenek, - ami szintén magas költségekkel járt, - de a többletköltség ellenére is az intézmény gépparkja folyamatosan megújult, illetve a járvány ideje alatt az ellátás is folyamatos volt. Mindez úgy, hogy a dolgozók betegsége miatt, napi szinten kellett újra szervezni sokszor az ellátást. Megtudhattuk a beszámolóból azt is, hogy a kötelezően elrendelt oltópont is folyamatosan működött a szak- és háziiorvosi rendelések mellett. Az elmúlt év folyamán a járóbeteg szakellátás keretében 49.581 esetet láttak el, a beavatkozások száma pedig 217.377 volt.

Több napon át végzett ellenőrzést az intézménynél (védőnői szolgálat) a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Népegészségügyi osztálya, illetve az Állami Számvevőszék is ellenőrizte a gazdálkodás szabályszerű működését. A vizsgálat hiányosságot, hibát nem állapított meg.

Decemberben kapott értesítés értelmében az EFOP-2.2.19-17-2017-00017 pályázat tartaléklistáról támogatásra került, melynek összegéből megvalósulhat a digitális röntgenkészülék és archiváló rendszer beszerzése is a szakrendelőben.

A Képviselő-testület elfogadta a beszámolót.

Az intézmény vezetője a Képviselő-testület hozzájárulását kérte a 2022. évi egységes szabadság kiadásához.

A Városi Egészségügyi Intézményben 2022. július 25. napjától 2022. augusztus 5. napjáig 10 munkanap, illetve 2022. december 19. napjától 2022. december 30. napjáig szintén 10 munkanapban egységesen szünetet rendel el.

Ez idő alatt a területileg illetékes kórház folyamatosan köteles a betegellátást biztosítani.

A képviselő-testület hozzájárult az intézmény egységes szabadságának kiadásához.

A közelmúltban történt egy közös bejárás az önkormányzati temetőben és összegyűjtésre kerültek a meg nem valósult, de elfogadott fejlesztések, illetve az új megvalósításra váró feladatok is.

Ezután az üzemeltető költségbecslést készített, melynek összege 20.814.400 Ft-ot tett ki. Viszont a 2022. évre a temetők fejlesztésére 13.000.000 Ft lett elkülönítve a költségvetésben, ami azt jelenti, hogy többletforrás nélkül minden betervezett munka nem valósulhat meg.

A Képviselő-testület döntése értelmében az alábbi tartalommal kerül kidolgozásra a fejlesztési terv, illetve az elmaradt munkák 2023. évben kerülnek megvalósításra:

Feladat	Anyagdíj Ft, Munkadíj Ft	
Gyomai Temető belső utak javítása	753.350	1.152.630
Gyomai Temetőben faszor és cserje ritkítás	119.000	952.000
Ravatalozót kerülő szórt út javítása	75.600	56.011
Gyomai Temető Urnafal építés	375.000	160.000
Gyomai Temető Hűtőberendezés vásárlása	1.350.000	85.000
Gyomai és Endrődi Temetőbe parkolóőr beállítás	39.000	12.000
Gyomai Temető szórt útalap csatlakozás és áteresztési munkák elvégzése	495.456	833.255
Gyomai Temető vízóra akna fedlap építés, vízvételi hely bevédése	89.800	109.200
Gyomai ravatalozó villanyszerelés	95.000	122.000
Endrődi Temető előtt parkoló kialakítás	774.860	711.128
Endrődi Temető bejárat, kapu	1.052.650	574.150
Összesen	5.219.716 Ft	4.767.375
Nettó összesen	9.987.091 Ft	
Áfa	2.696.514 Ft	
Bruttó összesen	12.683.605 Ft	

Lehóczkiné Timár Irén
alpolgármester

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Mezőgazdasági szakképzés oktatói a Párizsi Mezőgazdasági Kiállításon

Az elmúlt évekhez hasonlóan, 2022. február végén, az idén 58. alkalommal rendezték meg Párizsban a SIA Nemzetközi Mezőgazdasági Szakkiállítást és Vásárt. A február 28. és március 2. között, a párizsi Porte de Versailles kiállítási területen hagyományosan megszervezett Salon International de l'Agriculture esemény, közel ezer szakmai kiállító részvételével, mintegy 700.000 látogatót vonzott.

Az évente rendezett SIA PARIS nemzetközi mezőgazdasági szakvásáron a francia mezőgazdaság szinte minden ágazata képviselteti magát és évről évre egyre nagyobb hangsúlyt kap a nemzetközi kiállítói részvétel. Igen jelentős a nemzetközi látogatottság is, évente mintegy 50 külföldi delegáció vesz részt a rendezvényen. A francia Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium az első számú partner a kiállítás megszervezésében és lebonyolításában. A francia régiók termékeit felvonultató kiállítók mellett kapnak a szakmaközi szervezetek, szövetkezetek, a szakmai érdekvédelmi szervezetek, valamint a mezőgazdasági és erdészeti kutatóintézetek standjai.

A kiállítás a főbb mezőgazdasági tevékenységi területek köré szerveződik, úgymint az állattenyésztés és ágazatai, a növénytermesztés és zöldségágazat, a kertészet, a francia tengerentúli megyék és a világ mezőgazdasági termékei, valamint a mezőgazdasági szolgáltatások és kereskedelem.

A francia mezőgazdasági miniszter a SIA nyitónapját megelőző este hagyományos fogadást szervezett minisztertársai és a külföldi delegációvezetők részére a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumban. A következő nap reggelén pedig hivatalosan megnyitotta a 8 napon keresztül tartó országos mezőgazdasági kiállítást és szakvásárt.

A külföldi delegációvezetők és agrártanácsosok részére a minisztérium a francia agrárkamarával karöltve minden évben megszervez egy kora reggeli, még a SIA nyitása előtti hivatalos vásárbejárást, amelynek keretében megtekintik a különböző kiállítási helyszíneket. A program tenyészállat bemutatóval egészül ki, ahol a legkiválóbb genetikai értékű francia fajták kerülnek bemutatásra.

Az eseményre az idén is kilátogatott egy magyar szakképzési küldöttség a gyomaendrődi AASzC Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium igazgatójának, Davidovics Lászlónak a vezetésével.

A magyar szaktárca irányítása alatt álló intézmények vezetői a SIA látogatásaik alkalmával hosszú évek óta eredményes megbeszéléseket és találkozókat bonyolítanak le a partnerintézmények vezetőivel, és szakoktatóival. A szakképzési küldöttség látogatásának célja a francia-magyar agrárszakképzés szakmai együttműködésének a bővítése, az ERASMUS+ mobilitási csereprogramok kiterjesztése és új pályázatok benyújtása.

A magyar szakoktatói küldöttség részvételével a SIA hely-

színén sort került a francia szaktárca szakképzésért felelős államtitkárságának (MAA-DGER) vezetőivel való találkozóra, amelynek keretén belül a felek beszámoltak az együttműködés, legutóbbi találkozó óta elért eredményeiről és a FR-HU relációban lebonyolított ERASMUS+ mobilitási programok megvalósításáról.

A francia agrártárca vezetői bemutatták a duális képzés franciaországi rendszerét, továbbá szakmai egyeztetéseket biztosítottak az agrártárca irányítása alatt álló további szakiskoláival az Erasmus+ program keretén belül diák és oktatói kapcsolatok kibővítéséről és szakoktatói hálózat létrehozásáról.

A magyar szakképzési küldöttséget üdvözölte Habsburg György Magyarország párizsi nagykövete és Bartha Péter mezőgazdasági attasé, akik kifejezték elismerésüket az elvégzett munkával kapcsolatban és új programok megvalósítására buzdították a résztvevőket.

Davidovics László igazgató

Fényképalbum

ENDRŐD 290 ÉVES

Körgát 1882

Látkép a toronyból -1955

Trodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Keresztúton

GERGELY ÁGNES
JUDIT

Gergely Ágnes és Fenákel Judit - fotó: Múlt és jövő

Te túlhan vagy, én még előtte.
Közöttünk szól a zsolttár.
Nem hallod többé. Most tudom csak,
hogy milyen bátor voltál.

Bátor voltál. A diagnózis
latinul regulázott.
Bújtál családba, könyveidbe,
a lelked összefázott.

Látlak-e még? Adsz-e jelet majd!
Elbírod-e a titkot!
Hová lesz az endródi ház,
a kondorosi birtok?

A pusztító emlékezés
a jövőt sírba nyomja.
A nyomdász Kner Imre halott,
vérével él a nyomda.

Te mindent tudsz már, azt is, hogy minek
harcolni, bukni, győzni.
S hogy kell a halál angyalát
szenvedve megelőzni.

Te túlhan vagy, én még előtte.
Közöttünk szól a zsolttár.
Nem hallod többé. Most tudom csak,
hogy milyen bátor voltál.

2022. január 28.

(2022. január 13-án, csütörtökön 85 éves korában meghalt Fenákel Judit író. Gergely Ágnes és Fenákel Judit unokatestvérek voltak.)

Sík Sándor:
A keresztúton

Megy a Jézus a Kálváriára,
Fejében a töviskoronája.

Véres rózsák verték ki a testét.
Megy a Jézus, viszi a keresztjét.

Most először roskadt el alatta,
Vad pribékek keze fölrángatta.

Szeges szíjak a húsába tépnek,
Borzalommal kísérik a népek.

Szeges szíjak csontig elevenbe.
Jön az úton Szűz Mária szembe.

A szeméből mennyek mosolyognak,
De szívében hét tőre pokolnak.

Nézi Jézust, nézi a keresztfát,
Azt a véres, verejtékes orcát,

Azt az Arcot, azt az édes-egyvet,
Aki az ő testéből test edzett.

Kis Betlehem boldog éjjelében
Ő ringatta ámuló ölében,

Ő mosott rá, főzött és dagasztott,
Ágya szélén de hányszor virrasztott!

Ruháskáit szötte, fonta, foldta,
Haj pedig már akkor is de tudta...!

Ó hogy nézte távolodó képét,
Mikor elment, három éve, végképp!

Nézi most is, rogyadozó testtel,
Kicsi fiát a szörnnyű keresztrel.

Nézi, nézi, fátyolodó szemmel.
Megy a Jézus, utána a tenger.

Véres úton, végestelen hosszan:
Tenger ember, férfi, gyerek, asszony.

Véres tajték veri ki a mesgyét.
Valamennyi viszi a keresztjét.

Nem hiányzik senki sem a sorból:
Legelől a tizenkét apostol,

Utánuk a számolatlan ezrek,
Ködbevesző végtelen kereszték.

Ott piheg a sok máj szegény is:
Édesapám, édesanyám, én is!

Hétfájdalmas, nézz ide miránk is,
Krisztus Anyja, légy a mi anyánk is!

Fotók: Polányi Éva

Dsida Jenő:
Husvétvárás

Husvét, husvét! a kábult emberek
harsogva mennek templomi zászlókkal
tüzes-piros nagyszombat alkonyán.
Templomokból kibug az orgona.
a világ ujjong, kongnak a harangok
és körmenetre siet az anyám.

Szobám sötétedik, nehéz szívem
s azt gondolom: be jó is lenne már,
ha nem gunnyadnék többé pörlekedve,
szívemnek sánta lába meggyógyulna
s tüzes-piros nagyszombat alkonyán
mehtnék egyszer én is körmenetre.

Sok éve egyszer mentem az uccákon.
Szemből lassan könny hullott az utra,
könnycsepp és bánat, hervadás, halál –
Sok esztendő könnyek száraz nyomában
az életrekelt nagyszombati Krisztus
kicsi szobámba vajjon eltalál!

Benyit az ajtón, fénylő lesz az arca,
lelkem fala sugárzón hirdeti,
hogy megbékéltünk, nincsen haragunk.
Künt körmenet lesz, kongnak a harangok,
de mi Krisztussal, a drága Krisztussal
nagyszombat este ketten maradunk.

Kolozsvár, 1927. április 18.

Laczkfi János:
A kereszt fájából

A kereszt fájából ajtó készül,
melyen át beléphetünk
a szentek szentjébe,
ami ugyanaz, mint barátunk szíve,
ami ugyanaz, mint a világ középpontja,
s aki az ajtón jön, az nem tolvaj,
hanem a vőlegény vendége.
A kereszt fájából asztalt ácsoltak,
hogy a mi Urunk megtört testét ehessük
és kifolyt vérét ihassuk, mindig ugyanazon
a lakomán, és mindig másik lakomán,
mely ismétlődik és sohasem változik,
mely helyettesíti az áldozatot
és egyben maga az áldozat.
A kereszt fájából bölcsőt faragnak,
melybe újjászületve belefekhetünk,
és végigélhetjük megint az életünket,
de a rajtunk esett sebeket mennyei orvosunk
begyógyítja, az elsőtől az utolsóig.
A kereszt fájából bárka készül,
hogy ne rostokoljunk békén a parton,
hogy ne kotaljunk a babérainkon,
ne próbáljuk kiköltetni Kolumbusz tojását,
hanem vágjunk neki az ismeretlennek,
pont mint Kolumbusz, és még a hajóból
vízre kilépni se áttaljunk.
A kereszt fájából koporsó készül,
mely bölcső is egyben, földi testünk
átadja a rothadásnak, égi testünket
tálcán kínálja az életnek,
furcsa főétel és furcsa köret.
A kereszt fájából kocsik készül,
melyre felülve illéssel mennybe vitetünk,
mert repülön minden mamlasz
képes levegőbe emelkedni,
de szekéren csak azok, akiknek neve
be van írva az égi utaslistába,
az élők könyvébe.

Egészségről-betegségről

Borsikafű (Satureja hortensis)

Borsikafű

A borsikafű az árvacsalánfélék családjába tartozik, a Földközi-tenger vidékéről származó gyógy- és fűszernövény; a kontinentális éghajlatú területeken jól meghonosodott és Hazánkban vadon is terem.

A gyógynövény Linnétől származó, latin nemzetségnevének (Satureja) az a története, hogy a borsikafüvet régebbi korokban szerelmi bájitalok készítésénél alkalmazták, de a növénynek ma is afrodisziákus hatást tulajdonítanak. A gyógynövényt a középkori kolostorkertekben is termesztették, a borsikafüvet egy XVI. századi fűvészkönyv is említi, mint gyakran alkalmazott gyógy- és fűszernövényt.

A borsikafű a konyhában a bors helyettesítője. A mai magyar konyha ritkán alkalmazza, de az erdélyi konyha kedvelt fűszere, csombor vagy csombord néven. A borsra emlékeztető, de annál enyhébb, fűszeres ízű és illatú növény diétás ételek, saláták fűszerezésére is ajánlott. A csombort felhasználják káposzta- és gombás ételek, kolbász, hurka, vadpácok- és mártások, ecetes uborka készítésénél. Emésztést javító hatású, csökkenti a puffadós panaszokat, ezért szívesen ízesítenek vele babból készült ételeket. Innen származik a borsikafű német neve, a „Bohnenkraut” azaz „babnövény”. Hosszú főzés során kesernyessé teheti az ételt, ezért csak főzés végén ajánlott az ételek borsikafűvel való ízesítése.

A borsikafű népies nevei: csombor, csomborbors, hurkafű, babfű, kerti izsópfű, kerti méhfű, pereszlen.

A gyógynövény hatóanyagai az illóolajok, csersav és keserűanyagok; jelentős a gyógynövény vas-, kalcium-, kálium-, réz-, mangán-és B1-, B3-vitamin, -β-karotin tartalma.

A csombor étvágyjavító, gyomor-erősítő, emésztést javító hatású, csökkenti a zsírdús étkezések utáni hasi görcsöket és puffadós panaszokat. A borsikafüvet a diétás táplálkozásban előnyben részesítik kíméletes hatása, magas víz-, rost-, vitamin-és ásványi anyag tartalma miatt. A gyógynövény alkalmazása javasolt

alultápláltság, kóros soványság, tavaszi fáradtság idején étvágyjavító, immunerősítő tulajdonságának köszönhetően.

A gyógynövény baktérium-, vírus-, gombaellenes és gyulladáscsökkentő hatású, alkalmas szappanok alkotórészeként bőrápolásra, lemosásra. A csombor – a levendulához hasonlóan – kiváló moly- és rovarirtó, friss, összemorzolt levelei enyhítik a rovarcsípés tüneteit. A borsikafű bélféregűző és vérnyomásemelő tulajdonságú.

A csombor a borsmentához hasonló, annál kíméletesebb, de csípősebb ízű gyógynövény. A borsmenta helyett előnyösen alkalmazható gyermekek légúti, hurutos megbetegedése idején.

Gyermekek számára a tea készítéséhez forrázzunk le 1-2 kávéskanál borsikafüvet 2,5 dl vízzel és hagyjuk állni 10 percig, majd leszűrés után mézzel ízesíthetjük az

oldatot. Felnőtteknél a tea készítéséhez 3-4 kávéskanál gyógynövény alkalmazása ajánlott. A borsikafű teát naponta legfeljebb 3 alkalommal fogyaszthatjuk.

A fűszerezésénél néhány szál friss csombort olíva olajban hagyunk állni néhány napig, az így kapott pikáns ízű olajat saláták készítésénél, húsok pácolásánál használhatjuk.

A borsikafűvel ritkán borokat ízesítenek, illóolaját a likőr-, konzerv- és gyógyszeripar is hasznosítja.

A borsikafű mellékhatások nélkül alkalmazható, de terhes és szoptató anyáknál, 3 évesnél fiatalabb gyermekeknél csak fűszermennyiségben, előírás szerint javallott használata. A gyógynövény fogyasztása ellenjavallott vérzések, gyomorbántalmak és gyomorfekély fennállásakor.

A borsikafű virágos, leveles hajtásainak begyűjtése a növény virágzásának kezdetén, augusztus-szeptemberi időszakban ajánlott. A növény egész, föld feletti részét, az első elágazás felett vágjuk le és száraz, szellős helyen szétterítve, kis csokrokba kötve, fejjel lefelé lógatva szárítsuk. A gyógynövény készlet évenkénti frissítése ajánlott, mert a növény – a tárolás ideje alatt – gyorsan veszít az aromájából.

Forrás:

<https://drimmun.com/borsikafu-gyogyhatasa>

Michael Castleman: Gyógynövény Enciklopédia

dr. Macsári Judit

Csombor. fűszer a konyhában

SPORT

Befejeződött az alapszakasz

Március harmadik hetére esett a Megyei I. osztályú labdarúgó bajnokság alapszakaszának utolsó fordulója. A végső fordulókról döntöttek, hogy ki hol folytassa a rájátszásban. Még a legutolsó fordulóra is maradt izgalom, mert két csapat az Okány és a Jamina akkor döntötte el az egymás elleni mérkőzésen, hogy ki melyik ágra kerül a folytatásban. Megragadta utolsó esélyét a kis-sárréti alakulat és otthoni győzelmével felkerült a felsőházba.

Így folytatják a csapatok a rájátszást.

Felső ház: Körösladányi MSK
Gyulai Termál FC
Szarvasi FC 1905
OMTK-ULE 1913
Nagyszénás SE
Okány KSK

Alsó ház: Jamina SE
Gyomaendrődi FC
Szeghalmi FC
Szabadkígyósi SZSC
Csabacsúdi GYLSE
Sarkadi Kinizsi LE

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2022. 03. 05. Gyomaendrődi FC – Jamina SE 2 : 2

G.: Hunya K., Hanea M.

Fogynak a játéknapiak a Megye I. osztályú labdarúgó bajnokság alapszakaszából, de a kérdés változatlan mely csapatok maradnak a felsőházban a rájátszásra. Mindkét csapat túl van a listavezető elleni találkozón, amely nagy zakót hozott számukra. A vendégeknek téttel bírt a hétvégi találkozó, hiszen ők még hajtának a felsőházi tagságra, a Gyomaendrőd már nem érhet oda. A Jamina jobban kezdte a mérkőzést, mindjárt az elején előnybe kerültek. A fiatal hazai együttes nehezen vette fel a ritmust, de egy gyors akció végén még az első negyedórán büntetést sikerült egyenlíteni. Ez felrázta őket, jót tett az önbizalmuknak, és még közvetlenül a szünet előtt egy újabb kontratámadás után a vezetést is megszerezték. A második félidőben is a vendégek kezdtek frissebben, alig tíz perc játék után jött is az egyenlítő gól. Ezt követően kiegyenlített lett a játék, a vendégek egyik védője a vége előtt tíz perccel a kiállítás sorsára jutott, de a hazaiak akkor már nem tudtak élni a lehetőséggel. A többet kezdeményező Jamina két pontot veszített, míg a Gyomaendrőd megszerezte első tavaszi pontját, öt elveszített mérkőzés után.

2022. 03. 12. Gyomaendrődi FC – Okány KSK 3 : 1

G.: Barna V., Egri K., Hunya K.

A hazai csapat számára nehezen indult az idei év, de az előző héten már a szebbik arcát mutatta a csapat, ami többnyire az ősszel volt rájuk jellemző. A rutinos vendégek a felső házi tagságért hajtának, győzelmi kényszer alatt játszanak, nem szeretnének pontokat veszíteni. Az Okány a mérkőzés kezdetétől támadólag lépett fel, ez nem felelt a házigazdáknak, megilletődötten sok labdát elszórva játszottak. Ennek ellenére egy vendégszögletet követően a fellazult védelemmel szemben egy nagyszerűen végigvitt kontra eredményeként a hazaiak szereztek vezetést. A sárréti ezután is mezőnyfőként játszottak, így a szünet előtt nem érdemtelenül jött is az egyenlítés egy büntetéstől. A második félidőre elmúlt a hazaiak lámpaláza, de változatlanul a vendégek uralták a játékot a mezőnyben. Viszont a gyomaendrődi kontrák nagyon hatékonyak bizonyultak, két alkalommal is gólt értek el belőle. Hiába volt az Okány az egész mérkőzésen a mezőnyben jobb, a fegyelmezett és igen motivált hazai csapat minden próbálkozást hátrított, a kontrák pedig végig életveszélyesek voltak. Az alapszakasz utolsó hazai mérkőzésén megérdemelten gyűjtötte be az első tavaszi győzelmét a gyomaendrődi csapat.

2022. 03. 19. Gyulai TFC - Gyomaendrődi FC 2 : 1

G.: Sebők M.

Az alapszakasz utolsó mérkőzésén csapott össze a fiatalokból álló két gárda. Már mindkét csapat biztosította helyét a rájátszásra, a hazaiak a felsőházban, míg a vendégek az alsó házban folytatják a továbbiakban. A gyulai csapat kezdettől támadólag lépett fel, nyomás alá helyezte a vendégeket és a félidő közepére kihasználva azok hibáit kétgólos előnyre tettek szert. A védekezésre berendezkedő vendégek a szokásos kontráikra próbáltak alapozni, de az első félidőben még a kapuig sem jutottak el. A második félidőre egy harapósabb gyomaendrődi csapat jött ki az öltözőből. A támadó játékok feljavult és egy szépen felépített kontratámadást góllal tudtak befejezni az utolsó negyedóra kezdetén. Mindez már azonban a gyulaiak győzelmét nem veszélyeztette, annak ellenére, hogy a házigazdák támadókedve ekkorra már igen alábbhagyott. Az első félidőben a vendégek a bátortalan játékkal hátrányba kerültek, amit a második félidőben már nem tudtak ledolgozni, így megérdemelt gyulai győzelem született, annak ellenére, hogy a második félidőre igencsak leeresztettek.

Fülöp Zoltán

A Rózsahegyi Iskola hírei

Vendégeink voltak az ovisok

Beiskolázási programunk részeként az idén is több alkalommal vártuk a leendő elsősokeket. Március 5-én „Medveles”-re hívtuk őket, ahol játékos sport és kézműves foglalkozásokon vehettek részt szüleikkel együtt. 8-án kiszébabégetéssel üztük el a telet. Erre az alkalomra a negyedik osztályosok télűző népi rigmusokkal, dalokkal, játékkal készültek, amibe bevonták az ovisokat és szüleiket is.

Nyílt napok

Két év kihagyás után március 8-10-én ismét megtarthattuk iskolánk nyílt napjait. Az érdeklődő szülők bepillanthattak a tanítási órák menetébe, iskolánk életébe, a gyerekek mindennapjaiba. Az ovisok és szüleik meglátogathatták a leendő tanító néniket, beülhettek a tanítási órákra, átélhették, milyen iskolásnak lenni. Örülünk, hogy ismét sokan voltak kíváncsiak ránk.

Elsős tanító nénik lesznek szeptembertől:

Pásztor Julianna

Makai Julianna

Nagy Katalin

Rác Orsolya

Lázár Ervin-program

Iskolánk tanulói a Gyulai Tankerületi Központ támogatásával idén is részt vehettek a Lázár Ervin-programban. A6. osztályosok a Fővárosi Nagycirkuszba látogattak. A Tavaszváró c. műsorban az idén januárban megrendezett XIV. Budapesti Nemzetközi Cir-

nyűgöző színpadi elemek és látványos díszletek, kosztümök tették emlékezetessé.

Matematikaversenyek

Megrendeztük a Zrínyi Ilona Matematikaverseny területi for-

kuszfesztivál díjnyertes produkcióit láthatták a gyerekek. A látványos előadás minden pillanata tartogatott valami izgalmat, meglepetést, de humorban sem volt hiány.

Az 5. évfolyam a Békéscsabai Jókai Színház előadásában nézhette meg a János vitéz daljátékot. Az újrhangszerelt darabot le-

dulóját, melyen 27 tanulónk szerepelt eredményesen. A Varga Tamás Országos Matematikaversenyre 5 diákunk jelentkezett ebben a tanévben. A helyi forduló után Horváth Nikolett 8. osztályos tanítványunk teljesítménye alapján bejutott a megyei döntőbe, ahol megosztott első helyezést ért el! Büszkék vagyunk Rá!” Felkészítő tanára: Vaszkó András.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

„Jót, s jól, ebben áll a nagy titok”

A Kazinczyról elnevezett „Szép magyar beszéd” versenyen március végén Varsányi Misell 8. a osztályos tanulót a bíráló bizottság a Kazinczy-jelvény bronz fokozatában részesítette. A három napos rendezvényt Kisújszálláson, a Móricz Zsigmond Gimnázium, valamint a Kazinczy-díj Alapítvány rendezte meg. Az első napon, a szabadon választott szöveget kellett a versenyzőknek felolvasniuk, a második napon a kötelező szöveget, majd vasárnap az eredményhirdetésre és a díjkiosztásra került sor! Közben neves nyelvész professzorok, a magyar nyelv szakavatott elkötelezettjei előadásukban a magyar nyelv szépségét, sokszínűségét emelték ki, és biztatták a jelenlévőket arra, hogy továbbra is szeressék, műveljék, figyeljék anyanyelvünk változásait, legfőképpen pedig helyesen és jól használják! A Kis Bálint Általános Iskola diákjának felkészítője: Hunya Jolán tanárnő volt.

„Tanulási képességek fejlesztése a Mozgáskotta eszközkészlet elemeivel” - Bázisintézményi program intézményünkben

2022. március 17-én került megrendezésre intézményünk újabb bázisintézményi programja, melynek célja a tudásmegosztás, a jó gyakorlatok bemutatása. A délután folyamán az érdeklődő pedagógusok megismerkedtek a Mozgáskotta eszközkészlettel. Intézményünk vezetője, Ágostonné Farkas Mária bemutatta a program elméleti hátterét, alkalmazási lehetőségeit. A résztvevőknek lehetőségük nyílt az iskolában dolgozó pedagógusok segítségével a feladatok és játékok közös kipróbá-

lására, melynek fókuszában a tanulási képességek fejlesztése állt. A Mozgáskotta eszközeinek felhasználásával ötleteket meríthettek a matematikai, anyanyelvi, idegen nyelvi kompetenciák fejlesztésére, valamint a testnevelés és fejlesztő, rehabilitációs foglalkozásokon való alkalmazási lehetőségei is bemutatásra kerültek.

Így emlékeztünk meg az 1848/49-es forradalom és szabadságharc évfordulójáról

Ünnepi keretek között, iskolánk irodalmi színpadának és énekarának közreműködésével emlékeztünk meg Magyarország újkori történetének egyik meghatározó eseményéről, az 1848/1849-es forradalom és szabadságharcról. 1848. március 15-e a magyar szívekben a szabadság, a fejlődés, a modernizáció és a nemzeti tudat jelképe. Ennek a korszaknak köszönhetjük gyönyörű himnuszunk keletkezését, zászlónk piros-fehér-zöld színeinek hivatalossá válását, illetve azt, hogy országunk fővárosa Pozsony helyett Budapest, hivatalos nyelve pedig a latin helyett a magyar lett. Büszkének kell lennünk erre a napra, a Szabadságharc hőseire!

A Hungarikum vetélkedő országos döntőjén jártunk

A Lakiteleki Népfőiskola az idei évben is meghirdette a Hungarikum vetélkedőt, melyre intézményünkben egy 3 főből álló csapat jelentkezett: Czibulka Regina, Velő Boglárka és Uhrin Szonja 7. évfolyamos tanulók. Az első fordulóban egy 50 kérdést tartalmazó online feladatsort kellett kitölteni, a 2. fordulóban pedig 2 prezentációt készítettünk el: egy hungarikum és egy kiemelkedő nemzeti érték bemutatása volt a feladat. A legjobban teljesítő csapatok meghívást kaptak az országos döntőbe, melyet Lakiteleken a Hungarikum Ligetben rendeztek 2022. február 23-án és 24-én. Szerencsére mi is bejutottunk a kétnapos megmérettetésre. A versenyen még alaposabban ismerhettük meg a hungarikumokat és a kiemelkedő nemzeti értékeket a részt vevő csapatok színvonalas előadásából, s érdekes feladatokat oldottunk meg. Az országos versenyen a 16 csapat közül a 9. helyezést érte csapatunk. Felkészítő tanár: Domokos Anikó.

Mazzorettek továbbképzése

Színfolt Mazzorett Táncegyesület legnagyobb táncosai 2022. március 12-én egy intenzív felkészülésen vett részt. Vendégoktató: Bitrtalan Kinga volt, aki az Illusion Mazzorett és Twirling Egyesület tagja, kiváló twirling versenyző. Bemelegítés után gimnasztikai gyakorlatokkal indítottuk a napot, majd magas szintű bottechnikai gyakorlatok következtek, végül a kettő ötvözete, rövid koreográfiával zárult a nap. Köszönjük a lehetőséget, kellemesen elfáradtunk!

HÚSVÉTI SZEKVENCIA

*Húsvét tiszta áldozatát a hívek áldva áldják.
Bárány megváltja nyáját,
és az ártatlan Krisztus már kiengeszteli értünk Atyját.
Élet itt a halállal megvitt csodacsatával,
a holt Életvezér ma Úr és él!*

dr. Frankó Károly alkotása

*Mária, szentasszony, mondd, mit láttál utadon?
„Az élő Krisztusnak sírját, s a Fölkeltnek láttam glóriáját.
Angyali tanúkat, szemfedőt és gyolcsokat.
Feltámadt reményem, Krisztus, Galileába elétek indult.”
Tudjuk, Krisztus feltámadott és diadalmas.
Ó győztes Királyunk, légy irgalmas!*

(Éneklő Egyház, 547.)
Babits Mihály fordítása

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Fiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

HORNOK IMRE volt gyomaendrői lakos, életének 68. esztendejében az Égi hazába költözött.

özv. **POLÁNYI ZOLTÁNNÉ PARÓCZAI ÉVA** volt gyomaendrői lakos, életének 83. esztendejében megtért Teremtőjéhez.

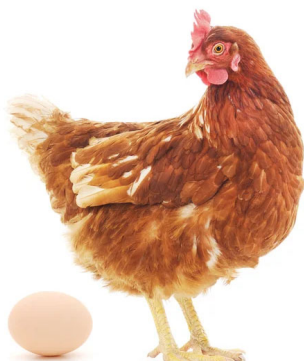
TÍMÁR KÁROLY 95 éves korában az Égi hazába költözött.

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermek-parcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

BARNA TOJÓTYÚK

750 FT/db egyéves, jól tojó, 15 db-tól ingyen szállítással megrendelhető.

Tel.: 30/8602627

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tisztelt vásárlóim!

Tavaszi ajánlataim:

- növényvédőszer (Nevikén, Agrokén), gombaölőszerek
- rovarölők, atkaölők (Karate, Zeon, Mospilan, Sherpa, stb.)
- műtrágyák, növénytápok, virágcserépek, virágládák
- kertmagok, bio burgonyák, dughagymák, Hermes-GBBR
- virághagymák, kardvirágok, dália, rózsatövek
- takarófoliák, fénystabilfoliák, geotextiliák, agroszövetek
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, munkaruhák
- kéziszerszámok, szegek, csavarok, ácsok, lapátok
- festékek, lakkok, ecsetek, vödörök, talicskák
- konyhai eszközök, bográcsok, bográcsállványok
- kutyá-, macskaeledelek

Várom kedves vásárlóimat!
AGRO ÁRUHÁZ

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.

- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- **ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!**
- **kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!**

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.:

(66) 386-909

Hítellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

